

5. Frauzel J. D. Ergativity in Indo-European / J. D. Frauzel // *Deseret Language and Linguistic Society Symposium* – Vol.14 – 1998. – P. 73-91.
6. Holland G.B. Nominal Sentences and the Origin of Absolute Constructions in Indo-European / G.B. Holland // *Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung* – Vol. 99.2. – 1986. – P. 163-196.
7. Keydana G. Absolute Konstruktionen in altindogermanischen Sprachen / G. Keydana – Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 1997. – 369 S.
8. Lehman W. Contemporary linguistics and Indo-European studies / W. Lehman // *Proceedings of the Modern Language Association* – №87 – 1972 – P. 976-993.
9. Lehman W. Proto-Indo-European Syntax / W. Lehman – Austin: University of Texas Press, 1974. – 274 p.
10. Ruppel A. Absolute constructions in early Indo-European / A. Ruppel – New York: Cambridge University Press, 2013. – 255 p.
11. Wackernagel J. Lectures on Syntax with special reference to Greek, Latin, and Germanic/ J. Wackernagel – Oxford: Oxford University Press, 2009. – 960 p.
12. Wright J. Grammar of the Gothic Language and the Gospel of St.Mark. Selections from the other gospels and the second epistle to Timothy with notes and glossary / J. Wright – Oxford: Oxford University Press, 1910 (reprinted 1966) – 366 p.
13. Борковский В.И. Сравнительно-исторический синтаксис восточнославянских языков. Типы простого предложения / В. И. Борковский – М: Наука, 1968 – 292 с.
14. Воробйов В.П. Дателъный самостяельный / В.П. Воробйов // *Разговорная речь* –№4 – 1973. – С. 91-95.
15. Кацнельсон С.Д. Типология языка и речевое мышление / С. Д. Кацнельсон – Ленинград: Издательство «Наука», 1972. – 218 с.
16. Моргалёва В.В. Абсолютные причастные обороты в готском и древнеанглийском / В.В. Моргалёва // *Вестник ТГПУ*. – 2008. – Выпуск 2 (76). – С.73-77.

О. В. Мосіенко
м. Житомир

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ХАРАКТЕРИСТИЧНИХ НОМІНАТИВНО-РЕФЕРЕНЦІЙНИХ ОДИНИЦЬ У МЕДІА ТЕКСТАХ

Номінативний простір сучасного англomовного медійного дискурсу неодноразово привертав увагу дослідників. Мова і мовні одиниці сучасних медіа є не лише механізмом, завдяки якому люди осягають дійсність, а й інструментом, за допомогою якого ця дійсність конструюється. Номінативно-референційні одиниці (НРО) є невід'ємним компонентом британського медійного дискурсу. З огляду на це своєчасним постає вивчення особливостей їх функціонування у медіа текстах, які здійснюють вплив на свідомість читачів з метою формування певного ставлення до подій і ситуацій, які описуються. НРО як різновид номінативних одиниць виступають механізмом створення і транслювання ідей, переконань, цінностей, дій і образів учасників подій.

Глобалізаційні процеси ХХІ століття ставлять нові завдання в інформаційному просторі, що створюється ЗМІ [4: 2-4]. Завдяки масовій інформації роль перекладу в житті людства неухильно зростає, зумовлюючи необхідність дослідження особливостей перекладу медійних текстів. Основним завданням при перекладі текстів новин є донесення до читача змісту повідомлення у найбільш ясній, чіткій і звичній формі. Для досягнення адекватності при перекладі окремих одиниць, зокрема НРО, як структурних компонентів новин, необхідно вдало використовувати перекладацькі трансформації, для того, щоб текст перекладу якомога влучніше передавав інформацію тексту оригіналу при дотриманні необхідних норм мови перекладу і забезпечував реалізацію комунікативної мети журналіста.

Для перекладу квантифікативних НРО використовується ряд лексичних трансформацій, зокрема, конкретизація: *Some 147 suspects were in court for the trial - the others were convicted in absentia, reports say* [BBC 25.03.2014]. – *Більше 150 підозрюваних перебували в суді – інші були засуджені заочно* [BBC Україна 24.03.2014]. Квантифікативна НРО в оригіналі має більш розмите значення, оскільки квантифікатору *some* в українській мові відповідають одиниці *небагато, трохи, приблизно, біля*. В перекладі спостерігаємо конкретизацію і заміну кількісного числівника – *150 підозрюваних*.

Використання повних еквівалентів при перекладі квантифікативних фраз спрямоване на представлення інформації без уточнення кількості об'єктів/суб'єктів: *Several thousand Russian soldiers are reported to have been stationed near Ukraine's eastern*

borders [BBC 29.03.2014]. – Кілька тисяч російських солдат, згідно з повідомленнями, досі зосереджено поблизу українських кордонів [BBC Україна 30.03.2014]. Метою залучення трансформації конкретизації при перекладі текстів новин є уточнення і більш детальне представлення референтів, пов'язаних з учасниками подій, що описуються: *He was armed with two rifles legally owned by his father* [BBC 03.02.2014]. – За інформацією МВС, підліток був озброєний малокаліберною гвинтівкою і мисливським карабіном, зареєстрованими на його батька [BBC Україна 03.02.2014]. Український переклад уточнює зміст квантифікативної НРО *two rifles*, вказуючи види вогнепальної зброї, яку мав при собі підліток – *малокаліберна гвинтівка і мисливський карабін*.

Англійські квантифікатори опускаються або конкретизуються у складі означених НРО: *In fact, this morning's data was one of those positive surprises the eurozone has seen too seldom over the last few quarters* [BBC 14.02.2014]. – *Ці нові дані – це той приємний сюрприз, яких за останні три квартали було надто мало* [BBC Україна 14.02.2014]. Наведені речення відображають трансформацію конкретизації, оскільки англійський квантифікатор *few* у складі означеної фрази *the last few quarters* опускається при перекладі, а його значення конкретизується українським числівником *три*.

Особливої уваги при перекладі потребують неозначені НРО, які не завжди можна перекласти за допомогою використання українських неозначених займенників. Український неозначений займенник використовується як відповідник неозначеного артикля тоді, коли останній набуває у тексті лексичного значення неозначеного займенника [2: 216; 3: 28-29;]. Недоречність використання українських неозначених займенників при перекладі англійського неозначеного артикля зумовлена лексичним значенням цих займенників, оскільки, крім так званого оцінно-нейтрального або кванторного значення, яке наближається у значенні до неозначеного артикля, вони можуть виступати виразниками суб'єктивно-прагматичної неозначеності, виражаючи додаткові (некванторні, конотативно-емоційні, оцінно-модальні) значення [1: 8]. У більшості випадків спостерігається нульовий переклад англійського артикля у складі НРО: *The militants have been engaged in a violent campaign against the Nigerian government since 2009* [BBC 12.05.2014] – *Боко Харам беруть участь у жорстокій кампанії проти нігерійського уряду з 2009 року* [BBC Україна 12.05.2014]. У наведених прикладах спостерігаємо опущення англійського артикля у складі неозначеної НРО *a violent campaign* – *жорстокій кампанії*.

Серед граматичних трансформацій, які використовуються для перекладу квантифікативних НРО, варто зазначити заміну частин мови: *Russia is believed to have massed a force of several thousand troops close to Ukraine's eastern frontier* [BBC 28.03.2014]. – За даними американської та європейської розвідки, Росія зосередила понад 30 тисяч військ уздовж кордону зі Східною Україною [BBC Україна 28.03.2014]. У наведеному прикладі квантифікатор *several* замінюється в українському перекладі прислівником *понад*. Вказавши на точну кількість військ, автор української статті апелює до почуттів читачів і у такий спосіб збільшує відчуття страху та загрози.

У ході аналізу повідомлень було виявлено випадки заміни квантифікатора іменником: *Warning Russia there would be "costs" for any military intervention, Mr Obama said he was deeply concerned by reports of Russian military movements* [BBC 01.03.2014]. – Президент США Барак Обама застеріг, що Москві доведеться заплатити високу ціну у разі військового вторгнення до України [BBC Україна 01.03.2014]. В українському перекладі при відтворенні квантифікативної фрази *any military intervention* спостерігаємо заміну англійського квантифікатора *any* українським іменником *раз(і)*.

Типовою при перекладі квантифікативних НРО є трансформація опущення: *Some 136 girls are shown in the video, just under half of the 276 pupils abducted from their school in the northern state of Borno* [BBC 12.05.2014]. – Усього видно 136 дівчат – майже половина з 276 учениць, викрадених зі школи у північному штаті Борно [BBC Україна 12.05.2014]. При перекладі англійської квантифікативної НРО *some 136 girls* відбувається опущення квантифікатора *some* – *136 дівчат*.

Отже, для перекладу характеристичних НРО у медіа текстах використовуються такі трансформації, як конкретизація, опущення, додавання та заміни частин мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Дудко І. Семантика і функціонування неозначених займенників у сучасній українській мові: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / І. В. Дудко. – К., 2002. – 24 с.
2. Корунець І. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ілько Вакулович Корунець. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 448 с.
3. Огуречникова Н. Л. Значение и функции неопределенного артикля в английском языке / Н. Л. Огуречникова // Вестник Московского университета. Серия 9. Филология. – 2006. – № 3. – С. 26-40.